

Gradski vrtovi

Ciljevi su ovoga projekta podizanje kvalitete života u urbanoj sredini Zagreba, omogućavanje građanima da koriste obradivo zemljište radi proizvodnje hrane, podizanje kvalitete njihovog života u socijalnom i zdravstvenom smislu te stavljanje u funkciju nekoristene imovine Grada. Osim što omogućuju poboljšanje kućnog proračuna građana i dostupnost hrane poznate kvalitete i podrijetla, gradski vrtovi također doprinose očuvanju zdravije okoline, očuvanju bioraznolikosti, ekološkoj svijesti građana, povezivanju s prirodom, zdravom načinu korištenja slobodnog vremena i promoviranju zdravog stila života, kao i razvoju partnerstva Grada s građanima. Nositelj je intervencije Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo Grada Zagreba, a program je dio Razvojne strategije Grada Zagreba „Zagreb Plan 2013.“ s produženjem do 2015. u kojem je jedan od strateških ciljeva unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija Grada s prioritetom unapređenja naseljenih dijelova. Gradonačelnik je 2013. godine donio Zaključak o provođenju projekta Gradski vrtovi kojim se pokreće uređenje i opremanje obradivog zemljišta u vlasništvu Grada Zagreba. Postupak davanja vrtnih parcela na korištenje pokreće se Javnim pozivom oglašenim u dnevnom tisku. Pravo podnošenja zahtjeva ima osoba s prebivalištem na području Grada Zagreba koja nema u vlasništvu, suvlasništvu, zakupu ili na korištenju drugo obradivo zemljište na području Grada. Kriteriji za davanje vrtnih parcela na korištenje su prebivalište podnositelja, socijalni status, status hrvatskog branitelja, status umirovljenika i broj članova kućanstva te se na temelju ostvarenih ukupnih bodova utvrđuje Lista za davanje na korištenje vrtnih parcela na obradivom zemljištu. Parcele su površine

50 m², a sklapanjem ugovora daju se na korištenje građanima bez naknade na vrijeme od dvije godine. Cjelokupan postupak pod ingerencijom je GU za poljoprivredu i šumarstvo. Poljoprivredni i komunalni redari vrše terenski nadzor nad kontrolom namjenskog korištenja vrtova. Građani su iskazali veliki interes i zadovoljstvo. Od početka realizacije projekta do danas uređeno je i opremljeno 20 ha obradivog zemljišta, odnosno deset gradskih vrtova sa ukupno 2.000 vrtnih parcela čime su ispunjene sve planirane aktivnosti u 2014. godini. Za ovaj model dobre prakse interes je iskazalo više hrvatskih gradova, a uspješno ga primjenjuju Osijek, Velika Gorica i Čakovec, dok su u pripremi Samobor, Split, Pula, Karlovac i Ozalj. Problem je pronalazak novih lokacija za gradske vrtove koje su u vlasništvu grada i ispunjavaju uvjete za realizaciju projekta. Potreba za novim lokacijama iskazana je brojem zainteresiranih građana za dobivanje vrtnih parcela na korištenje bez naknade. Uz stavljanje u funkciju nekoristene imovine Grada Zagreba, pokazatelj je uspješnosti programa ispunjenje želje svih zainteresiranih građana da dobiju vrtnu parcelu na korištenje. Projekt doprinosi očuvanju zdravije okoline, očuvanju bioraznolikosti, ekološkoj svijesti građana, povezivanju s prirodom, zdravom načinu korištenja slobodnog vremena i promoviranju zdravog stila života kao i razvoju partnerstva Grada s građanima. Oni su pozitivan primjer održivog korištenja gradskog zemljišta kojim se podiže razina kvalitete života u gradu, odnosno ostvaruje socijalna, ekonomska i ekološka korist. Nositelj je intervencije Grad Zagreb, Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, a potrebni dionici za implementaciju intervencije građani – korisnici vrtnih parcela, nevladine organizacije, Sveučilište u Zagrebu,

osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, predškolsko obrazovanje, privatni sektor (Radio Kaj, 24 sata, proizvođači sjemena i sadnog materijala) te gradska upravna tijela. Prepoznata je lokalno specifična potreba, a Program je dio Razvojne strategije Grada Zagreba „Zagreb Plan 2013.“ s produženjem do 2015. u kojem je jedan od strateških ciljeva unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija Grada, unapređenje naseljenih dijelova Grada i povećanje kvalitete postojećih te uređenje novih javnih gradskih prostora. Kontekst okruženja je u pravilu pridonio uspješnosti projekta. Nakon odluke o provedbi pronađene su lokacija, pribavljeno mišljenje Gradskog ureda za imovinsko-pravne poslove i imovinu i Gradskog ureda za stratejsko planiranje i razvoj te provedene druge potrebne mjere. Zemljište je ograđeno plastificiranom žičanom ogradom i u potpunosti pripremljeno za sjetvu/sadnju, uklonjen je krupni i sitni otpad, formirane parcele te sagrađeni putovi i osigurana zajednička oprema. Temeljem javnog poziva pravo podnošenja zahtjeva ima osoba s prebivalištem na području Grada Zagreba koja nema u vlasništvu, suvlasništvu, zakupu ili na korištenju drugo obradivo zemljište na području Grada, a zahtjev za davanje na korištenje može podnijeti jedan član kućanstva. Projekt je u zreloj fazi razvoja i kontinuirano traje, a na deset lokacija u Gradu Zagrebu ukupno je dodijeljeno 1497 vrtnih parcela.

Branka Mrakužić

branka.mrakuzic@zagreb.hr

Bernarda Božičković Kričković**Nives Škreblin**Grad Zagreb, Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo
<http://www.zagreb.hr/>